

Q&A Regiovisie Samen zorgen voor veiligheid

Hoe zit het met de financiële aspecten van de regiovisie?

De financiële aspecten van de visie worden grotendeels bepaald door het uitvoeringsprogramma. Er wordt een bovenregionaal uitvoeringsprogramma gemaakt, in samenwerking met alle gemeenten en ketenpartners. Voor meerdere kernonderdelen, bijvoorbeeld de training van professionals in gefaseerde ketenzorg, is financiering aangevraagd bij het ministerie van VWS via de projectenpool 'Van denken naar doen', als onderdeel van het programma 'Geweld hoort nergens thuis'. Inmiddels hebben we de officiële toekenning hiervoor ontvangen. Dit zijn gelabelde middelen die worden uitgekeerd vanuit het Rijk via de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO) gelden naar de centrumgemeenten.

Naast het regionale uitvoeringsprogramma zal er ook gekeken worden naar lokale uitvoering. Hier zijn de gemeenten zelf aan zet en bepalen zij de fasering en de kosten die gemaakt kunnen worden.

Welke partijen waren betrokken bij het opstellen van de regiovisie

Er is een uitgebreid traject doorlopen waarbij betrokkenen op alle niveaus om input zijn gevraagd. Daarbij zijn drie ervaringsdeskundigen actief betrokken bij het schrijven van de regiovisie (twee voormalig slachtoffers en een voormalig pleger).

Daarnaast ook uitvoerenden, beleidsmedewerkers en bestuurders vanuit de domeinen zorg en veiligheid.

Het doorlopen traject:

1. Interview ronde bij de verschillende ketenpartners en gemeenteambtenaren (april tot oktober 2019).
2. Startbijeenkomst voor ketenpartners en gemeenteambtenaren waarin focuspunten voor het programma Geweld hoort nergens thuis zijn bepaald (juli 2019).
3. Concept regiovisie is opgesteld door de projectleiders Geweld hoort nergens thuis op basis van interviews, input startbijeenkomst, bestaande visies en documenten (augustus en september 2019).
4. Focusgroepen voor beleidsambtenaren, directeuren, managers en uitvoerende medewerkers van betrokken gemeenten en organisaties. Ervaringsdeskundigen zijn gevraagd om input te geven (november 2019).
5. Afstemming op bestuurlijk niveau in Portefeuillehouders Overleg Regio Alkmaar (PORA), driehoek Zorg en Veiligheid Kop van Noord-Holland en het portefeuillehouders overleg MADIVOSA in West-Friesland (augustus 2019 - februari 2020).
6. Nieuw concept regiovisie is opgesteld en verschillende feedback rondes hebben plaatsgevonden (december t/m februari 2020).

7. Regionale raadsbijeenkomsten waarin raadsleden input geven (mei 2020).
8. Symposium voor bestuurders ter informatie over de regiovisie en het geven van input (3 juni 2020).
9. Commissie Zorg & Veiligheid geeft de raden en colleges van Noord-Holland Noord het advies de visie vast te stellen (juni 2020).

Wat is het verschil tussen deze regiovisie en de 'oude' regiovisie?

Er zijn een aantal overeenkomsten tussen de 'oude' regiovisie en deze vernieuwde visie, dit komt doordat veel doelen gelijk blijven (voorkomen van geweld, terugdringen recidive, verbeteren hulpverlening etc.). Wat deze regiovisie echt onderscheidt, is dat er nu veel meer richting gegeven wordt aan de manier waarop dit wordt gedaan.

Ten eerste gebeurt dit door de vier uitgangspunten (gefaseerde ketenzorg, ervaringsdeskundigheid wordt ingezet, nauwe samenwerking tussen het zorg en veiligheidsdomein en lokaal tenzij). Zo geeft bijvoorbeeld de visie gefaseerde ketenzorg richting aan hoe er minder hulpverlening tegelijkertijd betrokken kan zijn (fasering van de zorg met duidelijke, afgestemde doelen) en faciliteert het werken volgens deze visie de samenwerking tussen partners. Daarnaast geeft deze visie door het formuleren van concrete ambities duidelijkheid over wat er moet gebeuren, dat was iets dat in onze ogen in de vorige visie niet gebeurd is.

Tot slot is het proces van opstellen heel anders geweest, we hebben vanaf het begin veel input gevraagd van alle ketenpartners en de betrokkenen vanuit zowel OOV als vanuit het sociaal domein. Waardoor er draagvlak en kennis is van deze visie bij zoveel mogelijk personen.

Hoe wordt de visie in de praktijk gebracht?

Naar aanleiding van deze regiovisie wordt er een uitvoeringsplan gemaakt op (boven)regionaal niveau. Daar zijn we eigenlijk al aan begonnen met de aanvragen voor de projectenpool van Denken naar Doen. Hier hebben we onder andere een aanvraag ingediend voor een keten brede training en train de trainer voor gefaseerde ketenzorg op Noord-Holland Noord niveau. Deze aanvragen zijn gehonoreerd.

Het initiatief voor het lokale uitvoeringsplan ligt bij de gemeenten. Gemeenten worden aangemoedigd om ook op lokaal niveau een uitvoeringsplan op te zetten.

Wat is risicogestuurde zorg?

Om doelgericht en effectief te kunnen handelen in de dagelijkse praktijk wordt onderscheid gemaakt tussen veiligheid op de korte termijn (directe veiligheid) en veiligheid op de lange termijn (stabiele veiligheid). Het realiseren van directe veiligheid door het geweld te stoppen en de slachtoffers te beschermen schept de voorwaarden voor hulpverlening waarmee de onderliggende factoren aangepakt kunnen worden, die de onveiligheid in stand houden. Het

aanpakken van de onderliggende risicofactoren zelf d.m.v. een hulpverleningsplan heet 'risicogestuurde zorg', met als doel om stabiele veiligheid te realiseren. Directe veiligheid en stabiele veiligheid kunnen niet tegelijkertijd worden aangepakt, want eerst moet er veiligheid zijn om tot rust te komen en na te kunnen denken. Pas als er voldoende directe veiligheid is, ontstaat ruimte voor verwerking en verandering.

Op welke wijze wordt er aandacht besteed aan kostenverlaging?

Het streven van de visie is om de hulpverlening zo effectief mogelijk te maken. Hoe effectiever het proces is hoe lager de (langdurige) kosten. Op dit moment zien we dat het vaak niet lukt om geweld te stoppen en dat er veel verschillende organisaties langdurig betrokken (moeten) blijven. Door geweld eerder te signaleren en doelgerichte hulp te bieden, kan schade op de lange termijn worden voorkomen. Hulp is op dit moment soms niet op elkaar afgestemd waardoor er veel hulp langs elkaar wordt ingezet en trajecten geen optimaal effect hebben.

In de regio wordt veel gedaan om de samenwerking te verbeteren en te versterken. Met deze regiovisie wordt de samenwerking verder versterkt door vanuit dezelfde visie te werken. Deze regiovisie biedt een kader waar vanuit gewerkt kan worden.

Hoe kan er een aanpak gerealiseerd, dan wel gewaarborgd worden, zodat er geen wachtlijsten ontstaan door bijvoorbeeld personeelstekort?

Dit is van veel factoren afhankelijk en het verschilt per organisatie en sector of en hoe lang er wachtlijsten zijn. Het personeelstekort is een probleem dat al jaren aanwezig is in de regio. Door effectiever te werken en de afstemming en samenwerking tussen organisaties te versterken, hopen we dat de aanpak efficiënter kan worden. Daarnaast hopen we ook dat het werk meer voldoening geeft waardoor mensen langer bij een organisatie werken. Deze regiovisie is echter niet primair gericht op het oplossen van het personeelstekort. Hier zal ander beleid op gemaakt moeten worden.

In hoeverre komt er in het uitvoeringsplan een diverse aanpak tegen huiselijk geweld en kindermishandeling bij verschillende doelgroepen?

Deze verantwoordelijkheid zal deels bij de regio liggen en deels bij de gemeente zelf. Er zal voor sommige specifieke doelgroepen regionale acties worden opgezet, voor anderen zal de verantwoordelijkheid meer lokaal liggen.

Voorbeeld: er wordt gekeken naar de mogelijkheden om een regionaal dekkend netwerk van financiële allianties op te zetten. Hierin wordt financieel misbruik bij ouderen (65+) gesignaleerd en opgepakt.

Hoe denkt u de drempel voor inwoners te kunnen verlagen om een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling te melden?

De drempel om geweld te melden is op dit moment hoog, zowel voor burgers als voor professionals. Melden wordt laagdrempeliger wanneer er meer kennis aanwezig is van wat signalen van onveiligheid zijn en waar inwoners kunnen melden. Inwoners kunnen een belangrijke rol spelen in de signalering, ook dat mag meer onder de aandacht worden gebracht. Vanuit het programma geweld hoort nergens thuis zijn de afgelopen twee jaar verschillende landelijke reclamecampagnes opgezet met de boodschap: geweld stopt niet vanzelf (meld geweld bij Veilig Thuis). In de praktijk zien we terug dat deze campagne tot bewustwording leidt. De komende tijd willen we hier nog meer stappen in gaan zetten.

In het uitvoeringsplan wordt in samenwerking met de ketenpartners bepaald op welke wijze we de drempel verder kunnen verlagen.